

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18243

Θέμα 391^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 728-745**A. ΚΕΙΜΕΝΟ**

- ΑΙ. Μηδέν τὸ μὴ δίκαιον· εἰ δ' ἐγὼ νέος,
οὐ τὸν χρόνον χρὴ μᾶλλον ἢ τὰργα σκοπεῖν.
- ΚΡ. Ἔργον γὰρ ἔστι τοὺς ἀκοσμοῦντας σέβειν; 730
- ΑΙ. Οὐδ' ἂν κελεύσαιμι εὐσεβεῖν ἐς τοὺς κακοὺς.
- ΚΡ. Οὐχ ἦδε γὰρ τοιαῦδ' ἐπείληπται νόσω;
- ΑΙ. Οὐ φησι Θήβης τῆσδ' ὁμόπτολις λεώς.
- ΚΡ. Πόλις γὰρ ἡμῖν ἀμέ χρὴ τάσσειν ἐρεῖ;
- ΑΙ. Ὅρας τόδ' ὡς εἴρηκας ὡς ἄγαν νέος; 735
- ΚΡ. Ἄλλω γὰρ ἢ μοι χρὴ με τῆσδ' ἄρχειν χθονός;
- ΑΙ. Πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ἦτις ἀνδρός ἔσθ' ἑνός.
- ΚΡ. Οὐ τοῦ κρατοῦντος ἡ πόλις νομίζεται;
- ΑΙ. Καλῶς ἐρήμης γ' ἂν σὺ γῆς ἄρχοις μόνος.
- ΚΡ. Ὅδ', ὡς ἔοικε, τῇ γυναικὶ συμμαχεῖ. 740
- ΑΙ. Εἵπερ γυνὴ σὺ· σοῦ γὰρ οὖν προκίδομαι.
- ΚΡ. Ὡ παγκάκιστε, διὰ δίκης ἰὼν πατρί;
- ΑΙ. Οὐ γὰρ δίκαιά σ' ἐξαμαρτάνονθ' ὄρω.
- ΚΡ. Ἀμαρτάνω γὰρ τὰς ἐμάς ἀρχὰς σέβων;
- ΑΙ. Οὐ γὰρ σέβεις, τιμὰς γε τὰς θεῶν πατῶν. 745

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Πόλις γὰρ οὐκ ἔσθ' ... τιμὰς γε τὰς θεῶν πατῶν.****(Μονάδες 30)****ΑΙΜΩΝ**

Γιατί δεν υπάρχει πόλη που ανήκει σε έναν άνθρωπο.

ΚΡΕΩΝ

Η πόλη δε θεωρείται πως ανήκει στον άρχοντα;

ΑΙΜΩΝ

Ωραία βέβαια θα κυβερνούσες μόνος σου εσύ μια έρημη χώρα.

ΚΡΕΩΝ

Αυτός εδώ, όπως φαίνεται, είναι σύμμαχος της γυναίκας.

ΑΙΜΩΝ

Ναι, αν βέβαια γυναίκα είσαι εσύ γιατί πραγματικά για σένα ενδιαφέρομαι.

ΚΡΕΩΝ

Αχρείε, (ενδιαφέρεσαι για μένα) ενώ έρχεσαι να αντιδικήσεις με τον πατέρα σου;

ΑΙΜΩΝ

Ναι, γιατί σε βλέπω να παίρνεις άδικες αποφάσεις.

ΚΡΕΩΝ

Αδικώ λοιπόν τιμώντας την εξουσία μου;

ΑΙΜΩΝ

Ναι, γιατί δεν την τιμάς, καταπατώντας τους νόμους των θεών (με το να καταπατείς τους νόμους των θεών).

2. Να παρουσιάσετε το περιεχόμενο των όρων: ήθος, λέξη, διάνοια.

(Μονάδες 10)

- ✓ Το **ήθος** δηλώνει τον χαρακτήρα του τραγικού ήρωα, τον ψυχικό του κόσμο, τις σκέψεις και τον τρόπο με τον οποίο αντιδρά σε κάθε περίπτωση.
- ✓ Η **λέξη** είναι τα εκφραστικά μέσα, η ποικιλία των εκφραστικών τρόπων, ό,τι σήμερα καλούμε *ύφος*. Με ξεχωριστό γλωσσικό πλούτο και σχήματα κάθε τραγικός ποιητής ντύνει τις ποιητικές του ιδέες.
- ✓ Τη **διάνοια** αποτελούν οι ιδέες που διατυπώνουν τα πρόσωπα της τραγωδίας για τον κόσμο και τη ζωή, καθώς και τα επιχειρήματα με τα οποία τις υποστηρίζουν.

3. α) Να σημειώσετε στον παρακάτω πίνακα με X πέντε λέξεις (απλές ή σύνθετες) που είναι ετυμολογικά συγγενείς με το ρήμα *καταλαμβάνω*.

έλλειψη	λαβή
κατάλυμα	λήμμα
λήπτης	κατάληξη
διάλειμμα	επιληψία
κατάληψη	ελλιπής

(Μονάδες 5)

Λήπτης, κατάληψη, λαβή, λήμμα, επιληψία.

β) άρχή: Να γράψετε στη νέα ελληνική γλώσσα πέντε ομόρριζα ουσιαστικά ή επίθετα (απλά ή σύνθετα).

(Μονάδες 5)

Αρχηγός, έναρξη, ανύπαρκτος, ναύαρχος, γυμνασιάρχης.

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος